

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/436/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114210191
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114210191.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpená spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, proti žalovanému: T. F., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Y.. Y. XXXX/X, zastúpenému advokátom: JUDr. Patrik Podhorský, so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 2.665,85 Eur s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie, so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962, zastúpeného tiež advokátom: JUDr. Patrik Podhorský, so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o odvolaní žalovaného a žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 4.6.2015 č.k. 14C/215/2014-63 v časti trov konania žalovaného a vedľajšieho účastníka, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalovaného **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **m e n í t a k , ž e v e d ľ a j š i e m u ú č a s t n í k o v i n á h r a d u t r o v k o n a n i a n e p r i z n á v a .**

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil, žalovanému náhradu trov konania nepriznal, žalobkyňu zaviazal k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 238,85 Eur, do troch dní od právoplatnosti uznesenia k rukám právneho zástupcu a žalobkyni vrátil súdny poplatok v sume 152,80 Eur prostredníctvom prevádzkovateľa centrálného systému evidencie poplatkov(Slovenská pošta) po právoplatnosti tohto uznesenia. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 96 ods. 1 až 3 O. s. p., vecne len späťvzatím žaloby. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2, § 24, § 146 ods. 2 veta prvá, § 151 ods. 1 O.s.p., ako i § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, vecne potom tým, že pokiaľ ide trovy žalovaného, tomuto právo na náhradu trov konania nepriznal, i keď by mu inak nárok na ich náhradu vznikol, keďže zastavenie konania zavinila práve žalobkyňa, a to svojim procesným úkonom späťvzatia žaloby, pričom tento úkon bližšie neodôvodnila, pretože jeho trovy právneho zastúpenia nepovažoval za účelne vynaložené a zároveň ich uplatnenie považoval za rozporné s dobrými mravmi. Žalovaný sa počas konania vyjadril len v tom zmysle, že žiada o odklad splátok, nevyjadril sa k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, v konaní zostal pasívny. Zároveň z doručeného vyjadrenia vedľajšieho účastníka mu muselo byť zrejmé, že jeho práva v konaní sú chránené, a nie je preto potrebné vynakladať finančné prostriedky (ktoré podľa jeho vyjadrenia ani nemá) na právneho zástupcu. Nie je tiež možné nevšimnúť si (a súd práve z toho odvodzuje účelovosť právneho zastúpenia žalovaného), že právne zastúpenie žalovaného prevzal advokát, ktorý už v konaní zastupuje vedľajšieho účastníka, vyčerpávajúco sa k veci v mene vedľajšieho účastníka vyjadril, a ktorý advokát bol zároveň dňa 1.6.2015 e-mailom upovedomený o tom, že na pojednávanie dňa 3.6.2015 nie je potrebné sa dostaviť, pretože bude zastavené. Tiež má

výpovednú hodnotu aj skutočnosť, že oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia a vyjadrenie k veci bolo súdu zaslané 1. triedou práve dňa 1.6.2015 (nebolo možné oznámiť zastúpenie na pojednávaní a vyjadriť sa ústne?). Súd účastníkovi konania neupiera právo dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom, ale s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu má za to, že v prejednávanej veci došlo k zastúpeniu žalovaného iba účelovo, a to iniciatívou právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, pričom cieľom bolo dosiahnuť priznanie náhrady trov právneho zastúpenia nielen v prospech vedľajšieho účastníka, ale aj v prospech žalovaného. Vyjadrenie „žalovaného“ zo dňa 1.6.2015 nielen že opakuje argumentáciu vedľajšieho účastníka (ktorú vypracoval ten istý právny zástupca), ale v texte nedopatrením vedľajšieho účastníka aj spomína („vedľajší účastník ďalej poukazuje“), k čomu došlo pri prepise vyjadrenia vedľajšieho účastníka na vyjadrenie žalovaného. Súd takéto konanie považuje tiež i za rozporné s dobrými mravmi, a preto mu v zmysle § 2 O.s.p. a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka neposkytuje právnu ochranu.

Pokiaľ ide o trovy konania vedľajšieho účastníka, ktorý vystupoval v konaní na strane žalovaného, ktorému vzniklo právo na náhradu trov konania (iba mu toto právo nebolo priznané, nakoľko súd jeho trovy nepovažoval za účelne vynaložené), súd v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. s poukazom na § 151 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi voči žalobkyni priznal právo na ich náhradu, a síce na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 238,85 Eur pozostávajúcich z odmeny za 2 úkony právnej služby á 111,21 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci samej zo dňa 14.1.2015) podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., 1x režijný paušál á 8,04 Eur (k prevzatiu právneho zastúpenia došlo v roku 2014 s poukazom na 1SprV/654/2014), 1x režijný paušál á 8,39 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Pokiaľ ide o samotné právo vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania, súd je toho názoru, že nárok vedľajšieho účastníka je oprávnený, nakoľko v konaní podporoval odporcu a vystupoval na strane odporcu, ktorému právo na náhradu trov konania vzniklo, nakoľko zastavenie konania zavinil navrhovateľ svojim späťvzatím návrhu. Zároveň súd považoval trovy právneho zastúpenia vzniknuté vedľajšiemu účastníkovi za účelne vynaložené trovy, keď vedľajší účastník, tak ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má nesporne právo dať sa v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí, a ktorým môže byť aj advokát, a to bez ohľadu na to, za akým účelom vedľajší účastník vznikol a či sú v jeho radoch zastúpené osoby s právnickým vzdelaním, a to s poukazom na ust. § 93 ods. 4, § 24 O.s.p., ako aj čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Zároveň išlo o účelne poskytnuté úkony právnej služby, keď išlo jednoznačne o úkony smerujúce k ochrane práv žalovaného, pričom súd má za to, že práve pomoc právneho zástupcu vedľajšieho účastníka viedla v konečnom dôsledku k späťvzatiu návrhu.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie ako žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu a to v časti trov konania týkajúcich sa jeho osoby s návrhom na zmenu uznesenia v príslušnej časti priznaním mu trov konania v ním požadovanej výške, tak i žalobkyňa v časti trov konania vedľajšieho účastníka, ktorému bola zaviazaná trovy konania nahradiť s návrhom na zmenu uznesenia v tejto napadnutej časti nepriznaním vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia.

Žalovaný dôvodi predovšetkým tým, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď mu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia a to napriek tomu, že v konaní bol plne úspešný (konanie bolo zastavené) a do rozhodnutia o späťvzati žaloby resp. do doručenia mu uznesenia o zastavení konania, podal vo veci vyjadrenie zo dňa 1.6.2015. Týmto úkonom mu vzniklo právo na náhradu trov konania, keďže nemal objektívnu možnosť sa oboznámiť so späťvzatím pred podaním vyjadrenia vo veci samej. Napadnuté uznesenie navyše bolo vydané až po doručení jeho vyjadrenia vo veci. Vyjadrenie zo dňa 1.6.2015 považuje za účelné, keďže v ňom poukázal na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní, z čoho vyvodil samotnú neplatnosť úverovej zmluvy a zároveň aj vzniesol námietku premlčania a poukázal na vady kontraktačného procesu. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal aj na znenie čl. 42 ods. 2, 3 Ústavy SR ako aj na nález Ústavného súdu SR z 15.10.2014 sp. zn. III.ÚS 457/2014-27. V súvislosti s definíciou účelnosti trov konania poukázal aj na uznesenie Krajského súdu Košice z 10.12.2012 č.k. 6Co/204/2012, rovnako aj na právnickú literatúru konkrétne T. L., A. F., Trovy konania v civilnom procese, Mimoriadne vydanie bulletinu slovenskej advokácie 1997, str. 57 a napokon i na uznesenie NS SR 7 MCdo 4/2010 zo 14.9.2001, podobne II.ÚS 281/2011. Súd prvého stupňa odôvodňuje neúčelnosť aj tým, že už bol jedenú účastník - vedľajší účastník zastúpený tým istým advokátom. Práve s takýmito prípadmi počíta aj zákon, a to konkrétne vyhl. č. 655/2014 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a jej § 13 ods. 2. Podľa tohto ustanovenia sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50% ak ide o spoločné

úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb v súlade s ktorým ustanovením sa v danej veci aj postupovalo. Má preto za to, že mu vznikol nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia a zároveň žiada odvolací súd zaviazať žalobcu nahradiť mu i trovy odvolacieho konania vo výške 64,- Eur.

Žalobkyňa dôvodí nedostatkom zdôvodnenia účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Pre nespornosť podotýka, že týmto nenapáda otázku samotného právneho zastúpenia ako takého (v zmysle zásady, že každý sa môže dať zastupovať advokátom), ale účelnosť nákladov na toto zastúpenie a nepreskúmateľnosť aplikácie zákonného ustanovenia, na základe ktorého súd rozhodol o povinnosti k náhrade trov konania. V tejto súvislosti odkazuje na uznesenie NS SR z 20. júna 2014 sp. zn. 6MCdo 9/2013 ako i na judikatúru Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 71/97, III.ÚS 64/2000, IV.ÚS 77/02 a III.ÚS 249/04 a napokon i na III.ÚS 119/03 alebo IV.ÚS 115/03. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani spôsob, akým súd vyhodnotil kritérium účelnosti ohľadne rozhodnutia o náhrade trov konania. Otázka účelnosti vstupu vedľajšieho účastníka je odlišná od účelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Ten má svoj predmet činnosti vykonávať sám. Ak je nejakému subjektu priznané určité osobitné postavenie (viď § 25 zák. č. 250/2007 Z.z.) aj vo vzťahu k súdnemu konaniu, potom sa vychádza z logického predpokladu, že tento subjekt bude odborne, personálne a materiálne pripravený na vykonávanie svojej činnosti. I podľa Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 5/2013 nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi konania je riadne odôvodnené i nadbytočnosťou, teda aj ich neúčelnosťou. Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátov v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len s aktualizáciou tej ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch Slovenskej republiky nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. Vedľajší účastník sa preto v predmetnej právnej veci mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaloží v tejto súvislosti, nemožno považovať za trovy účelné. Združenie - vedľajší účastník v tomto prípade namiesto toho, aby zastupoval spotrebiteľa, aby vystupoval prostredníctvom svojich „odborne vyškolených“ zamestnancov a členov, vstupuje do konania vždy už zastúpené právnym zástupcom a to pravidelne vo všetkých konaniach a bez výnimky. Odôvodnené právne zastupovanie môže byť namieste len v mimoriadne obtiažnych právnych veciach. V opačnom prípade (kam patrí aj zastupovanie šablónovitým spôsobom a predkladanie formulárových podaní) ide o zneužívanie zákona, pretože samotné združenie nie je zamerané na vykonávanie svojej činnosti. S ohľadom na tieto skutočnosti preto tvrdí, že rozhodnutie o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je nedôvodné a nezákonné. Napokon zdôrazňuje i to, že súd nezákonne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov aj preto, že tento subjekt nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka, keďže podľa § 93 ods. 1 a 2 O.s.p. je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať a pokiaľ i súd prvého stupňa v odôvodnení uvádza, že žalovaný nevyjadril svoj nesúhlas s účasťou vedľajšieho účastníka v konaní a preto má za to, že absenciu súhlasu nemožno považovať za nesúhlas. Takýto záver súdu prvého stupňa nemá oporu v zákone. Absencia súhlasu znamená, že súhlas s účasťou nejestvuje, pričom nie je podstatný dôvod, pre ktorý sa tak stalo. Nakoľko účasť vedľajšieho účastníka v konaní je nezákonnou, potom ani priznanie náhrady trov zastúpenia nemôže mať oporu v zákone.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu, v ktorom vyjadrení poukázal na to, že vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.1.2015 (?) napadá viaceré nedostatky zmluvných dojednaní, pričom poukázal na to, že úverová zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že dohoda o výške úrokov, alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná, zároveň poukázali na vadu kontraktačného procesu a vzniesol námietku premlčania. Má preto za to, že tieto právne argumenty boli opodstatnené, úkony boli účelne vynaložené a preto žiada uhradiť trovy právneho zastúpenia. Súd prvého stupňa tak správne vyhodnotil jeho úkony ako účelné a hospodárne. Je potrebné odmietnuť vyjadrenia žalobkyne, že nárok na trovy konania ním uplatnený je v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje výsledok účelovosti v zneužívaní ust. § 93 O.s.p. Trovy právneho zastúpenia si hradí samostatne, nezaťažuje nimi žalobkyňu, ani žalovaného a ich náhradu dosiahne len v prípade, že žalobkyňa bude v konaní neúspešná. Toto je potrebné považovať za súčasť rizika, s ktorým žalobkyňa pri súdnom uplatnení napríklad premlčanej pohľadávky alebo plnenia z neprijateľnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy musí kalkulovať a od ktorého má odrádzať práve aj hrozba náhrady trov konania protistrane. Žalobkyňa využila zákonné právo a je zastúpená advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera jemu, ako vedľajšiemu účastníkovi, čo je v priamom rozpore s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Podľa jeho argumentácie by tak ani jej v prípade plného úspechu nemala byť priznaná náhrada trov konania, nakoľko ide o veľkú spoločnosť kupujúcu pohľadávky, ktorá má dostatočné finančné zázemie,

bohatý pracovný aparát, v rámci ktorého zamestnáva ľudí s právnickým vzdelaním, a preto nie je nevyhnutné, aby sa dala zastupovať advokátskou kanceláriou, ktorá zbytočne navyšuje trovy konania. K trovám konania a ich účelnosti sa vyjadril i Ústavný súd SR, konkrétne nález III.ÚS 457/2014 ako i viaceré sudy SR v zmysle ich rozhodnutí, na ktoré ďalej poukazuje. Odvolaciemu súdu preto navrhuje, aby uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne a zaviazal žalobkyňu nahradiť mu trovy odvolacieho konania vo výške 64,- Eur.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkmi konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a keďže nešlo o rozhodnutie vo veci samej, odvolanie nemuselo byť odôvodnené v zmysle § 205 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže uznesenie prvostupňového súdu v napadnutej časti trov konania žalovaného je vecne správne, naopak v prípade odvolania žalobkyne vo vzťahu k trovám konania vedľajšieho účastníka je toto dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky, aby bolo uznesenie v tejto napadnutej časti s použitím § 220 O.s.p. zmenené.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie argumentácie odvolateľov bolo posúdiť, či prvostupňový súd správne svojimi výrokmi žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania na trovách právneho zastúpenia v určenej výške.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Podľa odseku 2 vety prvej rovnakého paragrafu ak niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy a napokon podľa vety druhej tu citovaného odseku 2 ustanovenia, ak sa pre správanie odporcu (žalovaného) vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne (tu rozumej i vzala späť žaloba podaná dôvodne), je povinný uhradiť trovy konania odporca (i tu žalovaný).

Ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania, pri ktorej uplatnení nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu jeho trov (trov konania vzniknutých tomuto účastníkovi a ním platených), ak konanie neskončilo vydaním vecného rozhodnutia o predmete sporu (najmä rozsudku vyhovujúceho žalobe celkom či len čiastočne, resp. žalobu celkom zamietajúceho), ale došlo k jeho zastaveniu. I takáto výnimka sa však neuplatňuje automaticky, keď sama predstavuje pravidlo, z ktorého existujú ďalšie 2 výnimky umožňujúce za splnenia v zákone celkom konkrétne vymedzených podmienok uloženie povinnosti na náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania. Uplatnenie ktorejkoľvek z takýchto výnimiek (majúcich pôvod v oboch vetách ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p.) tak najmä predpokladá vznik trov majúcich sa nahradiť aspoň na jednej strane sporu (v opačnom prípade niet dôvodu pre použitie takejto výnimky), ale tiež procesnú situáciu, pri ktorej náhradu trov konania vôbec možno uložiť či priznať (pri zastavení konania medzi existujúcimi účastníkmi pre späťvzatie žaloby ide inak práve o taký prípad).

Prvá veta ust. § 146 ods. 2 O.s.p. so zavinením na zastavení konania pracuje výlučne z procesného hľadiska a zásadne toto (zavinenie) pričíta iniciátorovi konania. Tým je v tzv. základnom prvostupňovom konaní navrhovateľ (v sporovom konaní žalobca).

Zavinenie na zastavení konania pre späťvzatie žaloby síce nemusí byť vždy pričítané žalobcovi, podmienkou postupu podľa § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. je však 1. možnosť aspoň predbežného záveru o dôvodnosti žaloby a 2. správanie osoby či viacerých osôb, voči ktorej alebo ktorým požiadavka uplatnená žalobou smeruje, donucujúce žalobcu k späťvzatiu žaloby (teda také správanie, ktoré je na jednej strane výlučným správaním žalovaného bez možnosti žalobcu ho ovplyvniť a na druhej strane je so späťvzatím inak dôvodnej žaloby aj v priamej príčinnej súvislosti).

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu v prejednávanej veci VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV má oprávnenie vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa) a to na základe špeciálnej zákonnej úpravy v ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže má v konaní

rovnaké práva a povinnosti ako účastník (rozumej tzv. hlavný, tu por. tiež ust. § 93 ods. 4 vety prvej O.s.p.), možno z toho vyvodiť len jeden záver a to, že ako účastník konania aj vedľajší účastník má právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (tu por. čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) so všetkými jeho atribútmi - teda i so samozrejmosťou práva na náhradu trov konania). O.s.p. v žiadnom zo svojich ustanovení nepodmieňuje možnosť zastúpenia advokátom absenciou (nedostatkom) odborných znalostí účastníka a teda ani nevylučuje, aby sa i účastník odborne spôsobilý hájiť svoje či niečie iné záujmy v konaní pred súdom nemohol dať zastúpiť advokátom a aby mu len z tohto dôvodu nemala byť priznaná náhrada trov v súvislosti s takýmto zastupovaním vzniknutých. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia, samozrejme len v tom prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého vedľajší účastník v konaní vystupoval a len v tom prípade, ak trovy právneho zastúpenia sa poskytujú za úkony, ktoré boli v konaní vykonané účelne, ktorá účelnosť platí aj vo vzťahu k trovám účastníka konania.

Zastavenie konania tu z procesného hľadiska zavinila (späťvzatím žaloby pred súdom prvého stupňa) žalobkyňa a principiálne by to tak bola ona, kto by mal zaplatiť procesnému súperovi náhradu trov konania, ktorý si návrh na priznanie mu náhrady trov konania (na právnej službe) i podal a dokonca aj vyčíslil, rovnako ako i vedľajší účastník vystupujúci na jeho strane, v tomto prípade však podľa názoru odvolacieho súdu však nedošlo k naplneniu kritéria ich účelnosti (§ 142 ods. 1 a contrario).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Práve odcitované ustanovenie síce nedopadá priamo na rozhodovanie o trovách konania skončeného zastavením (o aký prípad šlo v prejednávanej veci), nakoľko upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím (rozsudkom) v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhovením žalobe alebo naopak jej úplným zamietnutím), toto však obsahuje vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania (teda aj rozhodovaniu podľa § 146 ods. 2 O.s.p.), ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných (rozumej nevyhnutných) na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno považovať objektívne za vynaložené účelne.

Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patria i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť i s prípadným argumentom o neodňateľnom práve na súdnu a inú právnu ochranu.

Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto neslobodno zmiešavať (bez ďalšieho). V každom prípade namietanej účelnosti takýchto trov tak treba robenie záverov podriaďiť tomu, či by inak advokátom zastupovaný účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovania ním práv (resp. obrany voči uplatňovaniu práv niekým iným) aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako sa do problému „vlozil“ advokát.

Pri nazeraní na tento problém aj z práve priblíženého uhla pohľadu potom len veľmi ťažko šlo prehliadnuť, že advokát žalovaného, ktorý bol zároveň i advokátom vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jeho strane tu (obdobne ako v iných tunajšiemu súdu známych a ním skôr prejednaných vecí za účasti rovnakého vedľajšieho účastníka i advokáta) pred súdom prvého stupňa požadoval (nad rámec paušálnych náhrad) odmenu pri oboch zastupovaniach (ako žalovaného, tak i jeho vedľajšieho účastníka) za 2 úkony právnej pomoci, z ktorých tým prvým bolo prevzatie a príprava zastúpenia (toto samostatne nehonorovateľné, pretože ak by advokát okrem takéhoto úkonu už pre klienta nevykonával žiaden iný, vytratil by sa zmysel zastupovania) a druhým vyhotovenie písomného podania, z ktorého obsahu v oboch prípadoch, ako u žalovaného, tak i u jeho vedľajšieho účastníka je zrejmé (pomínúc konkrétne údaje, opísané zo žaloby) len všeobecné namietanie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ako i paušálne uplatnenie námietky premlčania bez toho, aby v ktorejkoľvek druhovo totožnej veci za účasti tej istej žalobkyne vznikla potreba na takomto podaní (opäť vyjmúc údaje zistiteľné zo žaloby) čokoľvek meniť. Vedľajší účastník ako i žalovaný, obaja zastúpení tým istým právnym zástupcom, vo svojich písomných vyjadreniach (najskôr sa vyjadril vedľajší účastník podaním zo dňa 14.1.2015,

neskôr aj sám žalovaný podaním zo dňa 1.6.2015, ktorý sa navyše nechal právne zastúpiť dňa 1.6.2015, teda v čase, kedy už bolo vedľajšiemu účastníkovi prostredníctvom toho istého zástupcu elektronicky oznámené súdom prvého stupňa späťvzatie žaloby žalobkyňou), ktoré obe majú formu vzorového podania, totiž len vo všeobecnosti vzniesli námietku premlčania a uviedli paušálne námietky voči zmluve o úvere, ktoré sa dajú použiť identicky aj v iných konaniach. Tieto podania toho istého právneho zástupcu obsahujú len údaje a argumentáciu nasvedčujúcu tomu, že sa ním paušálne uplatňujú iba také argumenty spochybňujúce nárok žalobkyne, ktorých výskyt (a opodstatnenosť) sa síce v tzv. spotrebiteľských veciach v rôznej miere očakáva, no v žiadnom prípade nezaručuje. Vedľajší účastník tak vstúpil do súdneho konania, ale konkrétne kvalifikované právne úkony do rozhodnutia súdu prvého stupňa právnym zástupcom vedľajšieho účastníka urobené neboli a úkony vedľajšieho účastníka žiadnym spôsobom neprispeli k úspechu žalovaného v konaní, pretože mali len všeobecný obsah a námietky v nich obsiahnuté bol súd prvého stupňa oprávnený (i povinný) skúmať už i ex offo (§ 5b zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014, teda i v čase oboch písomných podaní). Vzhľadom na obsahovú totožnosť písomného podania žalovaného so skorším podaním vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na jeho strane, navyše a predovšetkým zastúpeným tým istým advokátom skutočne navodzuje dojem jeho iniciatívy s cieľom dosiahnuť priznanie náhrady trov právneho zastúpenia nielen v prospech vedľajšieho účastníka, ale aj v prospech žalovaného ako to vyjadril súd prvého stupňa, v čom skutočne nie je možné nájsť účelnosť.

Nad rámec argumentácie súdu prvého stupňa (v napádanom uznesení) odvolací súd práve vo vyššie uvedenom (i s použitím úpravy z ust. § 150 ods. 1 O.s.p.) videl dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý priznanie náhrady žalovanému, ako i jeho vedľajšiemu účastníkovi nebolo možným, hoc aj v tomto prípade o vzniku trov pochybnosti byť nemuseli.

Bolo preto dôvodné, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalovaného, s použitím § 219 O.s.p. potvrdil a v časti trov konania vedľajšieho účastníka, ktorou súd žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi určenú náhradu trov právneho zastúpenia, s použitím § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

V takto skončenom odvolacom konaní tak úspech zaznamenala žalobkyňa a principiálne to preto bola ona, komu vzniklo právo na náhradu trov takéhoto konania proti vedľajšiemu účastníkovi a žalovanému (podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.), nakoľko títo s požiadavkou na náhradu im trov prvostupňového konania a na uloženie zodpovedajúcej povinnosti práve žalobkyňi neuspeli. Keďže ale žalobkyňa nepodala až do pristúpenia odvolacieho súdu návrh na priznanie jej náhrady trov odvolacieho konania (hoci ten je nutnou zákonnou podmienkou uvažovania o jej priznaní a pri rozhodovaní bez pojednávania aj o vyzývaní na vyčíslenie požadovaných, avšak nevyčíslených trov - tu por. i § 151 ods. 1 a 4 O.s.p.) a tým sa procesného práva na náhradu trov odvolacieho konania vzdala, odvolací súd v tomto prípade jej žiadnu náhradu nepriznal.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.